
MELLÉKLETTEL

DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

XXV. évfolyam. 9. sz. 1981. szeptember Ára: 4,50 Ft

OSVÁT ERZSÉBET:

Bálint iskolás

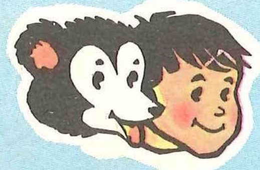
Hej, de büszke
a ház népe!
Bálint gyerek iskolás!
Tyúkanyó is
másképp mondja,
mint azelőtt — kotkodács!
Kakasunk meg
olyan cifra
kikerikít
kukorít —
elhallatszik
jó messzire,
az iskolaudvarig.

SÓTI KLÁRA rajza

Szól a csengő:
— Csingilingi!
Mehettek mind haza már!
Édesanya ízes fánkkal,
édes szóval hazavár.
Piros táska
Bálint hátán,
piros mosoly víg arcán.
Csaholva fut felé Morzsi:
— Csakhogy itt vagy, kis gazdám!

ÜZENI

Kedves Barátaink!

Újra szép az óvodánk! Alig ismertünk rá, amikor a nyári szünet után újra ott találkozott Mackó a barátaival. Tudjátok, az első napon én is elkísértem őt, hiszen magam is ebbe az óvodába jártam néhány évvel ezelőtt. Kifestették a falakat, újra mázolták a polcokat, és odavarázsoltak két új vonatot meg egy babakocsit is. De nemcsak az óvó nénik készültek a találkozásra. Mackó sem ment üres kézzel. A nyáron sokfelé jártunk, és már akkor tervbe vettük, hogy az összegyűlt fenyőtobozokból a legszebbeket elvisszük az óvodába. Most gyűjtünk hozzájuk még makkot is, mert Dörmögő azt mondta, hogy ebből készítünk majd karácsonyfadíszeket. Ti is gyűjtsetek tobozt, makkot, és tegyétek el! Decemberben szükség lesz rá!

A júliusi rejtvény helyes megfejtése a következő: az a gyerek adott jó tanácsot Lackónak, aki azt ajánlotta, hogy az álló teherautó *mögött* menjen át az utca túlsó oldalára. Tehát azok válaszoltak helyesen, akik *kék* kérdőjelet rajzoltak. Azt is ideírjuk, hogy miért, hiszen csodálkozásunkra sajnos elég sok fekete, barna kérdőjel érkezett a nagyobb gyerekektől is. A járdáról lelépve először mindig balra kell nézni, mert arról jönnek a járművek. Aki álló kocsi *előtt* lép az úttestre, nem láthatja a balról jövőket, és nyomban veszélybe kerülhet. Képünkön a zöld kocsi jelentette ezt a veszélyt. Aki azonban néhány lépéssel az álló kocsi *mögött* indul el, nemcsak a balról érkező legközelebbi kocsikat látja, hanem még azt is nyugodtan szemügyre veheti, hogy jön-e valami az úttest túlsó oldalán.

Könyvjutalmat a következő pajtások nyertek: *Babják Tamás*, Ajka — *Bodnár Marianna* és *Józsika*, Bökény — *Cságoly Rita* és *Kristóf*, *Hollán Miklós*, *Korényi Csilla*, *Kozelka Viktória*, *Pillók Péter*, *Rutkai Bori*, *Ruzsa Zoltán* és *Gábor*, Budapest — *Csizmadia Kati*, Pécs — *Fenyves Kati*, Tatabánya — *Gáll Robi* és *Gabriella*, Napkor — *Grúber Csaba*, Nyáregyháza — *Kiss Réka*, Tiszadob — *Mezei Zsolt*, Szeged — *Mosolygó Edit*, Csolnok — *Németh Nóra*, Szombathely — *Richolm Hajnalka*, Pilisszentiván — *Szabó Isti*, Székesfehérvár — *Tajti Éva*, Törökszentmiklós — *Tamás Angéla* és *Jancsika*, Mezőpeterd — *Winter István* és *Éva*, Szentes — *Zámbó Balázs*, Zalaegerszeg.

Szeretettel üdvözöl benneteket a két jó barát:

BENEDEK ELEK:

AKÁRKI

Hol volt, hol nem volt, volt két testvér, s az egyik testvérnek hét fia, a másiknak hét leánya. A hét fiú apja folyton csúfolódott a hét leány apjával:

— Hej, neked csak hét virágcsereped van, de nekem hét kardom!

Szörnyen bosszankodott emiatt a hét leány apja. Hanem a legkisebbik leány, aki nagyon szép volt, s amellett okos is, azt mondta az apjának:

— Ne bosszankodjék, édesapám. Ha még egyszer csúfolódik a testvére, mondja neki: „Hiszen jó, jó, neked hét fiad van, nekem meg hét lányom, de az én lányaim okosabbak ám, mint a te fiaid." Fogadjon vele. Ő a legkisebbik fiát, édesapám meg a legkisebbik leányát küldje el a királyfihoz: hadd lám, melyik hozza el a királyfi koronáját.

Úgy történt, ahogy a legkisebbik leány tanácsolta. Az öregek fogadtak, a legkisebb fiú s a legkisebb leány útnak indult, s hamarosan egy folyócskához értek. Kicsi volt a folyócska, de sok a víz benne — no, most hogy mennek át rajta? A leány nem sokáig gondolkozott, lehúzta a cipellőjét, a szoknyácskáját felfogta, s szépen átsétált a vízen.

— No, majd még megáztatom a lábamat! — mondta a fiú. — Megvárom, míg a víz mind egy cseppig lefolyik.

De a víz csak nem folyt le, s akkor egyebet gondolt: volt a zsebében egy mogyoró, azt felvágta, s a héjával meregetni kezdte a vizet. „Majd csak elfogy!" — gondolta magában.

Ezalatt a lány messze járt, s útközben találkozott egy parasztfickóval.

— Hallod-e, fickó, add nekem a ruhádat, én meg neked adom az enyémet!

A fickó szívesen ráállott a cserére, a leány férfiruhába öltözött, s meg sem állott a király városáig, ott is a királyfi palotájáig. A királyfi éppen kikönyökölt az ablakon, s ahogy

GÁBOR ÉVA rajza

meglátta a csodaszép fiút, egyszeribe lekiáltott, felhívta s megkérdezte: ki s mi ő.

Mondta a fiú-leány:

Az én nevem Akárki,
ha nem hiszed: találd ki!

— No — mondta a királyfi —, nem bánom én, akárki vagy, Akárki, csak azt kérdem: tudsz-e írni-olvasni?

— Tudok biz én, hogyne tudnék.

Szót sem kérdezett többet, felfogadta íródeákjának. Még aznap leültette Akárkit, diktálta neki a leveleket, s egy pillanatig sem vette le a szemét róla: folyton nézte Akárki gyönyörű kicsi kezét.

„Hej — mondta magában —, bizony nem fiú ez az Akárki!" Szólt az anyjának is:

— Hiszi-e, édesanyám, hogy leány az én íródeákom?

— Ugyan ne bolondozz, hogy volna ez leány!

— De bizony mondom, hogy leány!

— Bolondot beszélsz, fiam — mondotta a királyné. — De ha meg akarsz bizonyosodni, hívd le a kertbe. Ha aztán szegfűt szakít, bizonyosan leány; ha rózsát szakít, bizonyosan férfi.

Tüstént lehívta a királyfi a kertbe, s ahogy ott sétáltak a sok szép virág közt, Akárki leszakított egy rózsát.

— Hát mért nem szegfüvet szakítasz? — kérdezte a királyfi. — Nézd, de szépek vannak!

— Mért szakítanék szegfűt? Nem vagyok én leány!

Aztán szótlan továbbmentek, a királyfi elöl, Akárki utána. Mikor jó messzire bementek a kert sűrűjébe, Akárki hirtelen megfordult, a királyfi meg csak ment előre

nagy gondolkozva: észre sem vette, hogy Akárki visszasurrant a palotába. Ott Akárki ment egyenest a királynéhoz, s azt mondotta neki:

— Felséges királyné, azért küldött a királyfi, hogy vigyem le a koronáját, mert koronásan akar sétálni.

A királyné gondolkozott, hogy ugyan mi lelhette a fiát, de odaadta a koronát. Egyéb sem kellett Akárkinek, kifordult az ajtón, szaladt a királyfi szobájába, ott egy cédulára ezt írta:

Isten áldjon, királyfi,
nem vagyok én Akárki!
Viszem a koronádat,
tisztelem a mamádat!

Aztán szaladt az istállóba, rápattant egy paripára, s mire a királyfi feljött a palotába, árkon-bokron túl volt. Mikor a folyócskához ért, az együgyű legény még mindig merte a vizet a mogyoró héjával. Rákiáltott:

— Hát nem mondta az édesapám, hogy okosabb a virágcserép a kardnál?

No de a királyfinak, ahogy olvasta a cédulát, nem volt maradása otthon, a leány után vágtatott, mint a sebes szél. Szerencsére éppen a folyócska felé vágtatott. Kérdezte a legényt:

— Hé! Fiú! Láttál-e egy fiút koronával?

— Ühüm. Éppen az én unokatestvérem volt.

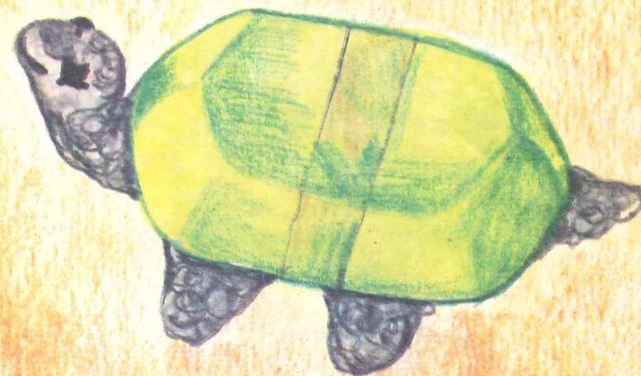
— Hát vezess a házukhoz! — parancsolta a királyfi.

Mire odaértek, a leány felvette igazi ruháját, s most még ezerszerte szebb volt.

— Na, Akárki — mondotta a királyfi —, tudtam, hogy leány vagy. De enyém is lész te mostan. Ásó, kapa s a nagyharang válaszszon el minket.

Azzal felkapta a paripájára, s elvágtatott vele haza. Még aznap megtartották a lakodalmat. Én is ott voltam, reggelig táncoltam, s onnét ezt a mesét hoztam.

SÓTI KLÁRA rajza

Teknős

Lehet, hogy állatkertedből hiányzik még a lassú, méla teknősbéka? Ha így van, pótold a hiányt. Kérj otthon egy közepes nagyságú doboztetőt; kerek legyen vagy hatszögletű. Ha nincs ilyen, megteszi egy mosószeres flakon levágott alja is. Ez lesz a teknő. Az állat feje, teste, farka és négy lába alumíniumfóliából (csokoládépapírból) készül. Egy négyzet alakú fóliadarab közepét a teknőbe gyűröd, és a kiálló csücskökből formázod a fejet, farkat és a két mellső lábat. A két hátsó lábra már nem futja a sarkokból. Ezeket egy darab hosszú csíkból készítsd. A közepét úgy illeszd a teknőbe, hogy a két vége kilátsszon alóla. Jobb is, ha ezzel kezded, és csak utána fogsz hozzá a test meg a többi rész formázásához. A fejet ne gyűrd túl keményre, hogy két darab szegfűszeget is beleszúrhass, beleragaszthass. Ez lesz az állat szeme. A hasa alá pedig szabj egy kemény kartont, és erősítsd oda ragasztószalaggal úgy, hogy a szalag két vége a hát közepén találkozzék. Most már nem válhat el a test a teknőtől. *K. M.*

CSORBA PIROSKA:

Peti naplójából

Mit szeretnék?

Szeretnék nagy lenni,
érzem, ahogy növök,
segítek is egy picit,
ágaskodom.

Öreges ráncot csinálok
a homlokomra,
és szigorúan nézek
apára.

Nőni akarok magasra,
túlnőjem apát,
akkor majd reggelente
az ölemben viszem be a gyárba,
délután elé megyek,
veszek neki csokitortát,
pattogatott kukoricát
meg vaníliafagylaltot,
és ha nem akarja megenni,
leszidom:
— Enyje, már megint válogatsz?
Márpedig itt az lesz, amit én mondok,
estig rendőröst játszol meg kutyát
és ha nem ugatsz rendesen,
hiába könyörögsz nekem

nem küldöm be mesélni anyát!

Öröm

De jó,
festik az óvodát,
ma nem kell menni,
megyek a nagymamához!
Nála sokan laknak,
először is a nagypapa,
aztán Pista bácsi,
Kati néni,
Csillag, a ló,
Miska macska,
a nagy Borzas,
a kövér Riska, aki tejet ad,
Ipi és Lipi, a két malac,
meg tyúkok is vagy húszan.
Olyan érdekes,
nekik egyforma a nevük,
mindet úgy hívják:
Pi-pi.

Játékaim

Legjobban a félszemű mackót szeretem,
kitört a lába, és lóg a nyelve,
anyu varrta be pirossal a hasán a lyukat,
amit én operáltam.

A félszemű mackómat Sunyinak hívják,
a többiek meg se tűrik a polcon,
hallom, ahogyan csúfolják az autók
meg a hintaló,
hogy fél szeme van, és lóg a nyelve,
stoppolt hasú és sánta is.

Este már nem bírom hallani,
ahogy nevetnek szegényen,
leveszem a polcról,
az ágyamba teszem,
szuszog mellettem,
és boldogan dörmög,
ahogy összebújunk.

Én

Négyéves leszek nemsokára.
Sokára lesz az a nemsokára?
Apáék szerint kicsi vagyok,
pedig ha fölmászom az asztalra,
pontosan anyáig érek,
de az asztalt is bele kell számítani.

Hurrá, ma testvérem született!
Apa a levegőbe emelt,
együtt örültünk, hogy végre megvan.
Én annak örültem, hogy lesz valaki,
aki nálam is kisebb,
én négyéves leszek nemsokára,
a testvérem meg sehány,
mert csak ma született!

Sietek nőni,
hogy utol ne érjen.

SOMORJAI ÉVA rajza

MAKK MARCSI JÁTÉKÖTLETEI:

Újabb párnajáték

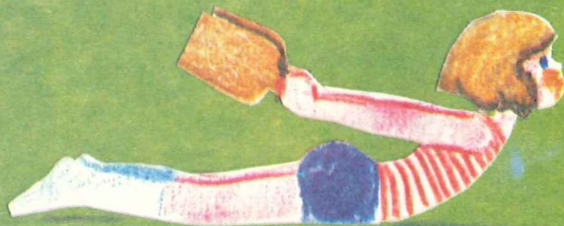
Tégy egy kispárnát a fejedre, járj vele öt lépést, aztán még ötöt guggolva. Térdelj le, állj fel, eközben a kispárna ne essen le a fejedről! Egy kis ügyességgel és gyakorlással sikerülhet! Ha többen vagytok, versenyezhettek is: ki tartja a fején tovább a kispárnát?

DEMETER RÓZSA

Újabb dobolós

Feküdj hasra, tarts mindkét kezedben egy-egy nyeles, konyhai vágódeszkát, esetleg fadarabot. Emeld fel a fejedet, mellkasodat, és üsd össze magad előtt a deszkákat nyújtott karral. Most hátrafelé lendítsd a karodat, a mellkasod megint megemelkedik; ezúttal a feneked mögött üsd össze a deszkákat. Így dobolj folyamatosan, amíg jólesik.

SZÁVAY EDIT rajza

TORDON ÁKOS:

A rézbárányka

Egyik délutáni sétámon a Rossz Gyerekkel találkoztam.

Ott ugrált a legnagyobb sárban. Még az orra hegye is sáros volt.

— Te haszontalan, te gézengúz, világátka! Jössz ki tüstént ebből a sártengerből! — hadonászott előtte esernyőjével egy lila kalapos, terebélyes néni.

Azt hiszitek, szót fogadott a néninek? Esze ágában sem volt. Ráöltötte a nyelvét és visszafeleselt.

Elmentem mellette. A hangja állított meg:

— Hé, bácsi! Miért nem szid meg?

— Miért szidjalak meg, fiacskám? — kérdeztem olyan szelíden, mintha a mesebeli réten, a mesebeli rézbáránykával beszélgetnék.

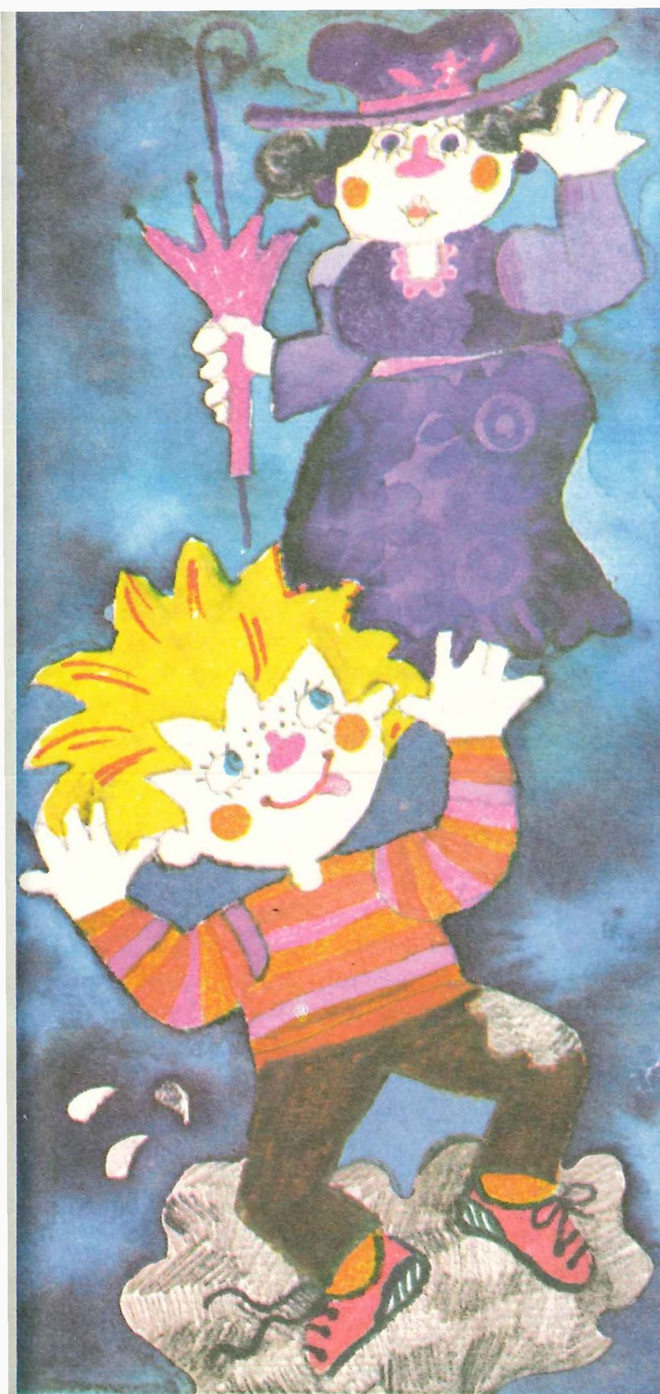
— Hát... mert a sárban fröcskölök!

— Csak fröcskölj, fiacskám. Ha jólesik.

A Rossz Gyerek elképedten bámult rám, aztán szamárfület mutatott felém. Hiába, igazi, hamisítatlan Rossz Gyerek volt. Vagy mégsem?!

Ránéztem. Vacogott a szélben, didergett a sárban. A szeme nedveskék volt, haja lenszőke, arca konok.

Tudtam, hogy a zsebében ott lapul a parittya. Tudtam, hogy sok van a rovásán, s kevés marad meg a fejében a leckéből. És mégis, kételkedtem benne, hogy az Igazi Rossz Gyerekkel találkoztam.

Mert tudjátok meg, hogy én a Rossz Gyereket kerestem!

— Mondd, mit szeretnél csinálni? — szegeztem neki a kérdést.

— Sok pénzt keresni, könnyen, munka nélkül! Vagy legalábbis kevés munkával! — vágta ki gyorsan a választ.

— Akkor te vagy az, akit keresek! Mondd, hallottál-e már a Rézbárányról?

Gyanakodva nézett rám, kihúzta kezét a nadrágzsebéből:

— Bolondnak néz engem a bácsi? — kérdezett vissza.

— Nem én. Ha hiszed, ha nem, van nekem egy szépséges szép Rézbáránykám, ha fésülöm, csilingel a szőre!

— Nem hiszem — vigyorgott, s érdeklődve felém cammogott a sárból.

— Mondd, hányadikba jársz? — kérdeztem.

— Harmadikba — felelte. — De már másodszor — tette hozzá gyorsan.

— Hiszen akkor nagy fiú vagy! — csaptam a vállára. — Hát térjünk a tárgyra. Az én Rézbáránykámnak volt egy kisbojtárja. De mert volt, most nincs, másik kéne az ő helyébe. Jó állás ez, nagy a fizetség, kicsi a munka, terád gondoltam, mert éppen neked való!

— Aztán mi lenne az a kicsi munka?

— Meg kell fésülni a rézfésűvel. Ez nem is munka, inkább muzsika, csilingelés. Hanem az etetés!...

— Ó, azt is elvégzem én! — mondta az én kiskomám. — Adok neki egy kis... réz-szénát!

— Csakhogy az én Rézbáránykám nem él réz-szénával!

— No, akkor megkeresem a rézrétet — fogadkozott tréfásan a koma —, és kihajtom legelni.

— Hiába. Az én Rézbáránykám egészen másvalamivel táplálkozik! De már látom, te nem vagy alkalmas kisbojtárnak, fiacskám, jobb, ha visszamégy a sárba, s bosszantod a lila kalapos nénit s a többieket, akik vissza akarnak vezetni a jó útra! — mondtam hangot változtatva, barátságtalanul.

— Ne tessék elküldeni! — kért. — Ígérem, jól gondját viselem a Rézbáránykának.

— Csakhogy az én Rézbáránykám fű helyett könyvvel táplálkozik!

— Csuda egy Rézbárányka lehet!

KOLTAI ÉVA rajzai

— Bizony az! — hagytam rá. — És még csudásabb, hogy csak az etetheti, aki a könyvet elejétől a végéig ismeri, egyszóval csak tudományos valakit szegődtethetek be kisbojtárnak.

Sóhajtott erre egy nagyot, de csak ráadta a fejét. Jött is volna mindjárt, de meg kellett mondanom neki, hogy az én Rézbáránykám nem tűr meg üresfejűt maga mellett. Hogy kedvét ne szegjem, a zsebemből egy meséskönyvet vettem elő, és odaadtam neki, hadd olvasgassa. Mert az én Rézbáránykám a meséket sem veti meg, s szereti, ha valaki szépen felolvassa neki. Azzal elbúcsúztam a Rossz Gyerektől, s ha hiszitek, ha nem, olyan illedelmesen köszöntött, mintha a Jó Gyerek lett volna.

De búcsú előtt még megállapodtunk, hogy egy héttel később ugyanott találkozunk.

Amikor barátaimnak elmeséltem ezt a találkozást, kinevettek, amiért elajándékoztam egy szép meséskönyvet, méghozzá olyan gyereknek, aki többé még véletlenül sem kerül a szemem elé.

Higgyétek el, nagyon rosszul esett volna nekem, ha barátaim jóslata beteljesedik. De barátaim tévedtek, mert az én kiskomám ott várt rám, kezében a meséskönyvvel, ahol egy héttel előtte elbúcsúztunk. Nagyon izgatott volt, elmondta, hogy szeretné látni a Rézbáránykámat, és mesét szeretne olvasni neki.

— Hohó! — mondtam. — Az én Rézbáránykám nagyon kényes, nem állhatja a makogást, mekegést, ezért jobb, ha előtte én hallgatlak meg.

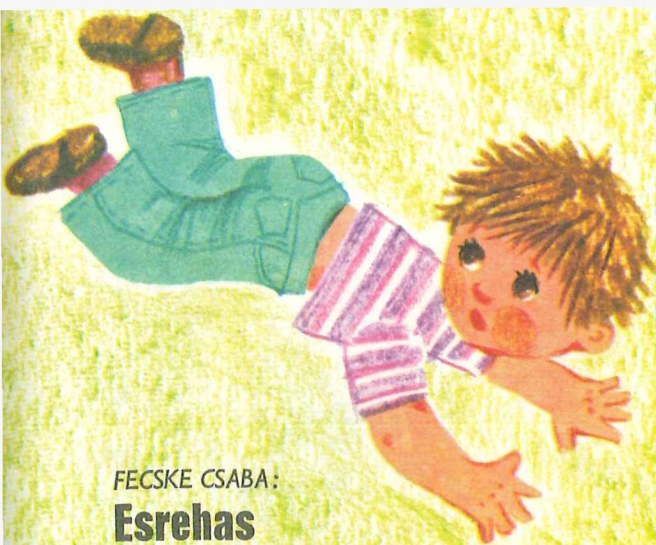
Be kell vallanom, a koma nagyon csúnyán olvasott. Így nem engedhettem a Rézbárányka színe elé. Éppen ezért naponta találkoztunk, s ha hiszitek, ha nem, nagyon szépen haladt a meseolvasásban. De nemcsak tanulással, olvasással töltöttük az időt. Sokat beszélgettünk. Megtudtam, hogy kisbojtárom nagyon sokat van egyedül, papája világgá ment, s még a széllel sem üzen haza, mamája dolgozni jár, s hogy azok a felnőttek, akik körülötte élnek, egytől egyig rossz gyereknek tartják, holott ő valójában nem is rossz gyerek.

Sajnos, még a tudomány dolgában nem érte el azt a színvonalat, hogy a Rézbáránykámat gondozhassa, de azért levelezni leveleznek egymással. S az én Rézbáránykám különös Rézbárányka — minden egyes levélben kér valamit az ő kisbojtárjától. Hol kis madáretetőt, hol egy kis rajzot, vagy makkból, vadgesztenyéből, sárgarépából készült, vidám figurát. S mindezt meg is kapja. Azt hiszem — ha becsületesen tanul továbbra is — nemsokára bátran a Rézbáránykám színe elé engedhetem az újdonsült kisbojtárt. S hogy mi lesz a fizetsége?

Az, amit megtanul. Mert ő azt hiszi, hogy a Rézbáránykának tanul, pedig, mint mindenki, ő is saját magának tanul.

Hát ez lesz a fizetsége, és ugye, nem jár vele rosszul.

FECSKE CSABA:

Esrehas

Van egy fickó:
Esrehas,
aki mindig
hasra es,
mert ő bizony
folyton folyvást
hátra les.
És amikor
Esrehas épp
hátra les,
mindig akkor
történik a
hasra-es.
Ha nem jönne
Esrehasra
mindig ez a
hátra-les,
állíthatom:
elmaradna
mindenkorra
az a fránya
hasra-es!

SÓTI KLÁRA rajza

Álmodtam egy vonalat

— Álmodtam egy vonalat — mondta egy reggel Mackó. A többire nem emlékszem, csak erre az egy vonalra. Gyere, lerajzolom neked! Ilyen volt:

Törtem a fejemet, mi lehetett ez álmomban? Talán egy kapu? Valaki kimegy rajta. Vajon mit lát odakint? Egy rétet virágokkal? Autókat? Vonatot?

Lehet, hogy senki sem megy ki a kapun. Éppen ellenkezőleg, bejönnek rajta. Talán többen is. Kik jönnek, és mit találnak idebent? Egy családot? Egy boltot? Egy óvodát?

Talán zárva van az a kapu. Áll előtte valaki, és tűnődik, ugyan minek a kapuja, ajtaja lehet ez: Egy manó házáé? Egy kerté? Egy váré? Egy városé? Egy rakétáé?

Egyáltalán kicsi-e vagy nagy? Hiszen, ha egy egér nézi, biztosan hatalmas, de ha egy elefánt, akkor éppenséggel kicsi.

Persze, nem is biztos, hogy kapu. Talán egy hegy, aminek a tetején csillagvizsgáló van. Vagy egy virág szirma, és akkor gyönyörű színe is lehet: piros vagy égszínkék vagy sárga, mint a nap!

Gondolhatjuk egy óriás kalapjának. Esetleg egy szép híd ívének; talán több is van belőle egymás mellett.

Minden lehetséges, mert álom volt! Milyen jó játék egy ilyen szép vonal! Te mit álmodnál belőle? Talán valami egészen más jut eszedbe róla, mint nekünk. Rajzolj egy képet kedved szerint ezzel a vonallal, és küldd el Dörmögőnek! Az sem baj, ha a képnek csupán egy kis része lesz ez a vonal. Legalább jól játszunk, amíg megkeressük!

K. M.

SÓTI KLÁRA rajza

T. AGAJEV:

Lámpácskák

Az erdőben egyik este a nyuszik így szóltak a szentjánosbogárhoz:

— Nem látunk a sötétben . . .

— Várjatok csak! — szólt a kis bogár, és elröpült.

Csakhamar sok-sok társával együtt jött vissza, és letelepedtek az ágakra. És a kertben rengeteg apró lámpácska világított: a szentjánosbogarak . . .

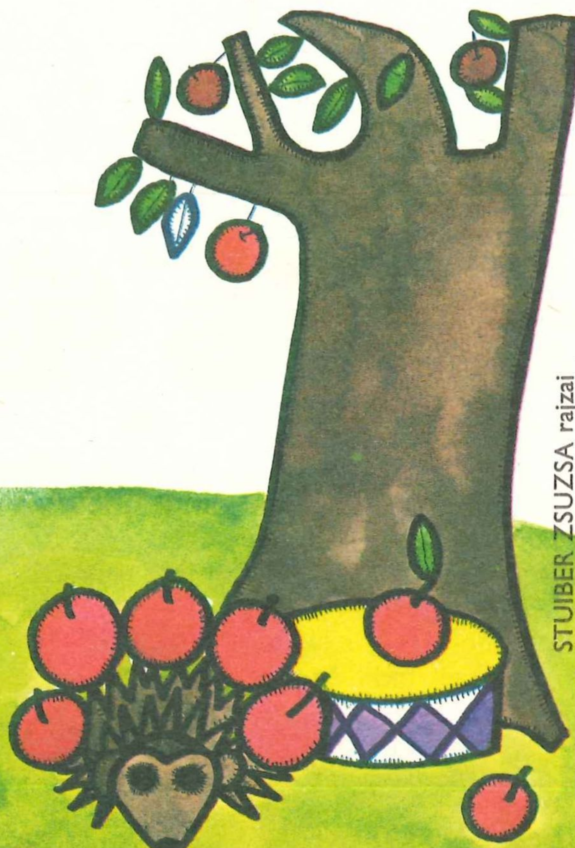
A dob

A sün egy játékdobot talált a kertben. Odaállította az almafa alá, ő maga pedig hazakocogott.

Éjszaka a fáról a dobra pottyantak az almák. Ilyenkor a dob megszólalt: bum-bum-bum . . .

Valahányszor a sün meghallotta a dobszót, futott a kertbe: tüskéjére szúrta az almát, és hazavitte.

Fordította: ANTALFY ISTVÁN

STUIBER ZSUZSA rajzai

Játsszunk most együtt!

Kedves Szülők, Nagyszülők, kedves Felnőttek!

Az óvodás korú gyerekek többsége könnyedén rajzol, fest, ügyesen bánik az ollóval, papírkivágásokat készít. Szívesen formáz is, ha erre lehetőséget kap, illetve anyagot adnak a kezébe.

A papír- és játékboltokban kaphatók különböző színű gyurma rudacskák, nem túl drágán. Egy-egy doboz tartalma többször is felhasználható, hiszen újra meg újra össze lehet gyúrni. A gyurmához hasonló anyag készíthető házilag is, liszt, víz és só keverékéből — ehhez festéket is tehetnek, hogy más-más színű gyúrnivalót kapjanak.

Ez a foglalatosság fejleszti a gyerek kézügyességét, formaérzékét, hozzásegít a tárgyak alakjának, arányainak megfigyeléséhez, türelemre és kitartó munkára szoktat, és

megadja a gyereknek az önálló alkotás örömét.

Először formázzanak együtt a gyerekkel. Kezdetben csak az anyaggal ismerkedjen, halmazállapotával, gyúrhatóságával; szokja meg, hogy a gyurma a keze nyomán változtatja alakját. Lapítsák, gyúrják, gömbölyítsék, készítsenek belőle kisebb rudakat, gömböket. Amikor a gyerek már jól ismeri az anyag formálásának módját, az egyforma vastagságú csíkok darabkáiból hajlítson kiflit, perecet, csigát; ha a fonást már ismeri, próbáljon meg rövidebb-hoszabb kalácsot fonni.

A gömbölyű formákból készülhet zsemle, kenyér, szétlapítva kistányér, pogácsa, azután alma, körte; megnyújtva az anyagot: banán, kicsi gömböcskékből szőlő, szilva.

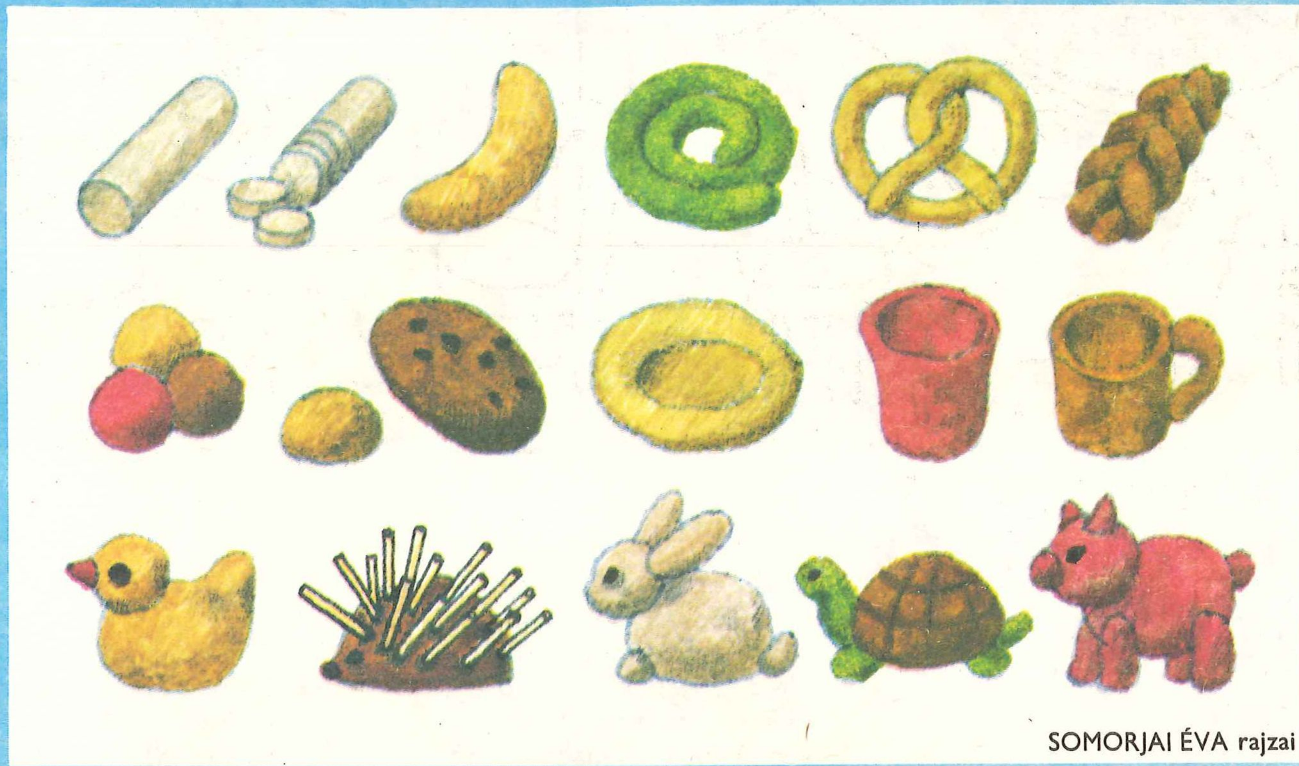
Később próbálkozhatnak nehezebbel is: bögre, váza, kocka; majd állatfejek, állatok: csibe, mackó, kismalac, nyuszi. Kisebb darabokból készül a bögre füle, az állatok különböző testrészei. Kiegészítésül használhatnak gyümölcsmagokat, egész borsot, szegfűszeget, az állatok végtagjainak rögzítésére pedig fogvájót vagy letört fejű gyufaszálat.

Mint minden játéknál, ennél is fontos, hogy a felnőtt együtt próbálgassa a gyerekkel a formázást. De ne helyette dolgozzon, hanem vele együtt, és közben türelmesen mutasson, magyarázzon, hívja fel a gyerek figyelmét a megformázandó dolgok alakjára.

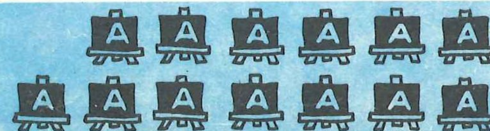
A játék befejeztével a gyerek feladata legyen a maradék gyurma elrakása, az asztal letisztítása, és szoktassák rá, hogy utána alaposan mosson kezet. Az elkészült darabokból készítsenek házi kiállítást.

R. K.

SOMORJAI ÉVA rajzai

F. GYŐRFFY ANNA rajza

NEM BAJ, BERCI!

Festés volt a mackóházban; mindent el kellett húzni a fal mellől, hogy a festők hozzáférhessenek. Berci is segített: három nagy fiókot cipelt egyszerre. Sajnos nem látott tőlük a lába elé, megbotlott valamiben, és elejtette a fiókokat. Segíts neki! Válogasd szét a fiókok kiborult tartalmát, úgy, hogy az összetartozó tárgyak ugyanabba a fiókba kerüljenek. A lap alján látod a három fiókot, jelük is van. Húzz vonalakat a tárgyaktól a fiókokig három különféle színű ceruzával. Egy-egy fiókhoz egyféle szín vezessen. Ha minden a helyére került, csak az marad a földön, amiben Berci megbotlott. Mi az? Rajzold le, és küldd el rajzodat Dörmögőnek! *K. M.*

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Szerkesztő: Rákos Klára. Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó V. Felelős kiadó: Dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest VI., Dalszínház u. 10. Telefon: 318-798. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, 1370 Budapest, Postafiók 357. Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással KH-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 13,50, félévre 27,—, egész évre 54,— Ft.

Index: 25.193

81.0665 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató.

HU ISSN 0230—1032